

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 362
din 19.07.2023

Dosar nr.: 875/2022

Petiția nr.: 8192/01.11.2022

Petent:

Reclamat: Grădina botanică "Anastasiu Fătu" din Iași
Dl. prof. univ. dr.– în calitate de director al Grădinii Botanice "Anastasiu Fătu"
din Iași
Universitatea "Al. I. Cuza" , Iași

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin interzicerea accesului în incinta Grădinii Botanice "Anastasiu Fătu" ca urmare a lipsei dovezii de vaccinare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul sau domiciliul procesual ales al petentului

1.

Numele, sediul sau domiciliul procesual ales al părții reclamate

2. Grădina botanică "Anastasiu Fătu" din Iași prin reprezentant legal cu sediul în Iași, str. Dumbrava Roșie nr, 7-9, Cod poștal 700487, jud. Iași;
3. Dl. prof. univ. dr.– în calitate de director al Grădinii botanice "Anastasiu Fătu" din Iași cu domiciliul procesual la sediul în Iași, str. Dumbrava Roșie nr, 7-9, Cod poștal 700487, jud. Iași;
4. Universitatea "Al I Cuza" din Iași prin reprezentant legal cu sediul în Iași, Bulevardul Carol I 11, Iași 700506

II. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților prin adresele nr. 8192/12.11.2021 și nr. 8545/12.11.2021, procedură care s-a desfășurat ținând cont de contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, sub garanția respectării dreptului la apărare și cu solicitarea **acordului părților din dosar ca soluționarea să se facă în lipsă.**

6. Citațiile au fost primite de reclamați sub semnătură în data de 19.11.2021 și 22.11.2021, conform AR semnat (filele 10,13 și 16 din dosar), răspunzând solicitării CNCD doar Universitatea "Al I Cuza".
7. Prin adresa nr. 8549/12.11.2021 CNCD a solicitat conform art.40 din Ordinul Președintelui CNCD privind Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M. Of. nr. 348 din 6 mai 2008 un punct de vedere Direcției de Sănătate Publică (DSP) a Municipiului Iași.
8. Direcției de Sănătate Publică a Municipiului Iași a răspuns prin adresa nr. 9348/13.12.2023. un punct de vedere.
9. Petentul nu a confirmat primirea citației nici pe e-mail, nu a ridicat nici corespondența poștală și nu a confirmat nici solicitarea de concluzii scrise, urmare a punctelor de vedere primite de la reclamați și DSP – MI.
10. Procedura legal îndeplinită.

III.Sușinerile părților

Sușinerile petentul

11. Petentul susține că a dorit să viziteze Grădina botanică "Anastasiu Fătu" din Iași, dar la intrare un angajat i-a interzis accesul în spațiul public în aer liber, refuz justificat de faptul că nu deținea certificatul de vaccinare.
12. Față de cele relatate, petentul înțelege să redea textele legale la care s-ar încadra refuzul accesului său în incinta Grădinii botanice "Anastasiu Fătu" din Iași, respectiv:
  - a) Constituția României – art. 16;
  - b.) O.G. nr. 137/2000, republicată – art. 1 și art.2
  - c.) Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) - art. 14
  - d.) Protocolul nr. 12 al CEDO
13. Totodată, acesta susține că o diferență de tratament este discriminatorie dacă aceasta nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, respectiv dacă nu are un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat.
14. Petentul solicită aplicarea unei amenzi cât se poate de mari motivația pentru această solicitare fiind faptul că se tinde spre o segregare socială foarte periculoasă, acordându-se mai multe drepturi persoanelor vaccinate decât celor nevaccinate, motiv pentru care se creează un precedent social discriminator și abuziv ce poate genera oricând conflicte între cele două categorii
15. Petentul nu a ridicat citația transmisă cu confirmare de primire (fila 31 din dosar), de asemenea nu a mai confirmat nici pe e-mail primirea documentului, și nu a confirmat nici solicitarea de concluzii scrise, urmare a punctelor de vedere primite de la reclamați și DSP – MI.

Sușinerile reclamaților

16. Părțile reclamate Grădina Botanică "Anastasiu Fătu" prin reprezentant legal din Iași și dl. prof. univ. dr.– în calitate de director al Grădinii botanice "Anastasiu Fătu" din Iași nu au răspuns citației transmise de CNCD și primite de acesta în data de 19.11.2021 (fila 13 și 16 din dosar).

17. Reclamata Universitatea "Al. I. Cuza" Iași prin reprezentant legal în persoana dlui rector, a directorului Grădinii Botanice "Anastasia Fătu" și prin reprezentant convențional, în persoana unui consilier juridic desemnat a transmis punctul său de vedere înregistrat la CNCD sub nr. 9257/08.12.2021. În cadrul acestuia reclamata:

- solicită respingerea plângerii ca inadmisibilă, ca urmare a faptului că reclamata Grădina Botanică "Anastasia Fătu" nu are personalitate juridică fiind o structură din cadrul Univ. "Al. I. Cuza" Iași și, deci, nu poate fi parte în dosar și, pe cale de consecință, nici directorul acestei grădini nu poate fi parte în dosar; totodată, precizează faptul că punctul de vedere vizează și plângerile comunicate Grădinii Botanice "Anastasia Fătu" din Iași și domnului Director, prof. univ. dr., plângerile respective având conținut similar ca și cel comunicat instituției reclamate.

- petentul invocă o situație subiectivă și imprecisă pentru că nu precizează cu exactitate data sau momentul în care i-a fost restricționat accesul și, cunoscând prevederile Ordinului nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M. Of nr. 348 din 6 mai 2008, constatarea împlinirii termenului de depunere a petiției de 1 an de zile și arătarea imposibilității invocării excepției tardivității depunerii petiției, dacă este cazul, acest lucru datorându-se lipsei menționării exacte și probării de către petent a momentului săvârșirii faptei sau datei la care a putut să ia cunoștință de săvârșirea ei; astfel că, prin neprecizarea acestei date sau a momentului, se constată imposibilitatea de constatare a tardivității introducerii petiției;

- petentul a înșirat o sumă de prevederi legale fără să arate care dintre acestea se circumscriu exact obiectului plângerii sale, astfel încât să se poată delimita și sancțiunea;

- pentru înlăturarea oricăror aspecte ce ar putea impieta caracterul legitim al accesului în Grădina Botanică "Anastasia Fătu" Iași, se precizează faptul că această subunitate este o entitate fără personalitate juridică aflată sub egida Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, fiind înființată de aceasta în scopuri didactice, educaționale și de cercetare, devenind, în timp, datorită activităților susținute ale cadrelor didactice, cercetătorilor, studenților, doctoranzilor și a altor specialiști, arie protejată, declarată parc dendrologic prin Hotărârea nr. 8/1996 a Consiliul Județean Iași, **acesta neavând regimul unui parc public, acest statut special făcând improprie incidența prevederilor art. 14 din OG nr. 137/2000.** În fiecare an, în perioada 30 octombrie-21 noiembrie, Grădina Botanică "Anastasia Fătu" din Iași organizează expoziția „Flori de toamnă”, accesul vizitatorilor fiind neîngrădit. **Anul acesta, având în vedere că în acea perioadă ca și în prezent, de altfel, pe teritoriul României s-a menținut starea de alertă, cu respectarea măsurilor stabilite prin HG nr. 1090/06.10.2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, pe perioada expoziției organizate în incinta Grădinii Botanice s-a permis accesul cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare privind măsurile de prevenire și control al infecțiilor cu coronavirusul SARS-CoV-2.** Astfel, s-au avut în vedere prevederile art. 1 punctul 5 din Anexa nr. 3 la HG nr. 1090/2021, potrivit cărora evenimentele culturale în spații închise sau deschise se pot desfășura numai în condițiile stabilite prin ordinul comun al ministrului culturii și al ministrului sănătății, emis în temeiul art. 71 alin. (2) din Legea nr. 55/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, Ordinul comun al ministrului culturii și al ministrului sănătății nr. 3245 din 19 octombrie 2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS- CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activităților în condiții de siguranță sanitară în domeniul culturii reglementează măsurile și regulile cu privire la standardul minim aplicabil pentru evenimentele și acțiunile culturale organizate în aer liber, în categoria evenimentelor sau acțiunilor culturale intrând și **expozițiile** (evenimentul expozițional organizat de Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași prin intermediul Grădinii Botanice “Anastasiu Fătu” Iași intrând în această categorie).

Capitolul V punctul 3 „Recomandări pentru organizatorii evenimentelor culturale” lit. d¹ prevede faptul că, accesul la astfel de evenimente se va face pe baza certificatului digital al Uniunii Europene privind COVID-19, nerespectarea dispozițiilor legale privitoare la măsurile pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 atrăgând răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz.

În acest context de factori, legislativi și de fapt, universitatea, în mod legitim, a permis accesul vizitatorilor la expoziția organizată de Grădina Botanică “Anastasiu Fătu” din Iași în baza prezentării certificatului digital al Uniunii Europene privind COVID-19.

- se concluzionează prin a preciza că instituția noastră nu a impus nicio măsură discriminatorie, neîncalcând niciun drept ori libertate a cetățenilor, din contra, prin respectarea dispozițiilor legale privitoare la măsurile pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID- 19, a conferit legitimitate accesului vizitatorilor în arealul Grădinii Botanice, pe perioada expoziției “Flori de toamnă”, aceasta excluzând atragerea vreunei sancțiuni din perspectiva prevederilor OG 137/2000.

- se întărește ideea că după terminarea expoziției, din data de 22 noiembrie 2021, vizitarea Grădinii Botanice se face cu respectarea tuturor măsurilor și regulilor, pentru prevenirea răspândirii COVID-19, fără prezentarea dovezii vaccinării, respectiv a trecerii prin perioada de boală.

IV. Cadrul legal aplicabil

Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

13. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:**

• art. 2 alin. (1): *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

• art. 2 alin. (3): *„Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste*

prevederi, criteriile sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluiași scop sunt adecvate și necesare”.

➤ **Constituția României, revizuită:**

- art. 1 alin. (3) - Statul român: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”
- art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni: „(1) Statul are ca fundament unitatea poporului român și solidaritatea cetățenilor săi. (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”
- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”
- art. 16: “(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”
- art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”
- art. 34 - Dreptul la ocrotirea sănătății: „(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. (2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice. (3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii.”
- art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

V. Principiile de analiză

14. Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituția României nu înseamnă uniformitate, așa încât:

- la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,

▪ la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat în această situație.

15. În cazul discriminării *substanțiale* sau *de facto*, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

16. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.

17. Suntem în prezența discriminării directe atunci când o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria "criteriului protejat".

18. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

19. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat, care constituie cauza actului sau faptei de discriminare și care, în situația inexistenței sau, după caz, a îndeplinirii condiției criteriului, nu ar determina săvârșirea discriminării.

20. Conform cazuisticii CEDO, criteriile trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

21. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

22. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că *„dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”*.

VI. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

23. **În fapt**, Colegiul director reține că este chemat să se pronunțe asupra unui tratament diferențiat aplicat persoanelor nevaccinate în urma introducerii art. 1 pct. 9 și 13 din Anexa 3 a H.G. 1090/06.10.2021 și ulterior H.G. 1183/08.11.2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 9 noiembrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19., având ca și consecință restrângerea unor drepturi și libertăți.

24. **Astfel, suntem în prezența unui posibil tratament diferențiat între persoanele care posedă certificatul digital al UE privind COVID-19, raportat la persoanele care nu dețin acest certificat, aceștia din urmă fiind tratați mai puțin favorabil, prin limitarea dreptului la viață privată și a anumitor drepturi și facilități.**

25. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare.

26. Pornind de la prevederile art. 53 din Constituția României, Colegiul director va aprecia și dacă există unui scop legitim ce impune restrângerea unor drepturi.

27. Criteriul indicat de către petent, care a stat la baza presupusului tratament diferențiat, este reprezentat de calitatea de persoană care nu deține certificat verde.

28. **Colegiul director analizează dacă persoanele care posedă certificat verde COVID-19 se află într-o situație comparabilă cu cei care nu posedă acest certificat, astfel, drept consecință, cei din urmă având accesul interzis la anumite servicii de interes public.**

29. Colegiul director va avea în vedere rezultatele cercetărilor științifice de la nivel mondial și național, existente la momentul analizei introducerii acestui certificat, precum cele ale Organizației Mondiale a Sănătății. În acest demers, scopul Colegiului director nu este de a adopta o poziție sau alta între rezultatele cercetărilor științifice, întrucât o astfel de analiză ar depăși competențele legale ale instituției.

30. Astfel, potrivit OMS, instrumentul primordial, sigur și eficient al luptei împotriva pandemiei Covid-19, îl reprezintă accesul echitabil la vaccinuri, din aceste motive OMS sprijină cercetările pentru producția și folosirea vaccinurilor¹.

31. Uniunea Europeană consideră programul de vaccinare ca fiind cel mai important instrument în lupta împotriva pandemiei COVID-19: *„(a) pandemia Covid-19 provoacă pierderi umane și economice extreme asupra Uniunii Europene și a lumii. Cheia unei soluții de durată la criză constă cu siguranță în dezvoltarea și implementarea unui vaccin eficient și sigur împotriva virusului”* – se arată în Strategia privind vaccinurile anti COVID-19 a Comisiei Europene publicate la data de 1 iunie 2020.

32. Pct. (7) din Preambulul Regulamentului (UE) 2021/953 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de COVID-19 (certificatul digital al UE privind COVID) pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de COVID-19 arată că persoanele vaccinate sau cele care au trecut prin boală, respectiv testate sunt într-o situație diferită față de cele care nu se înscriu în categoria persoanelor anterior descrise. *„Potrivit dovezilor științifice actuale, care continuă să evolueze, se pare că persoanele vaccinate sau care au avut un rezultat negativ recent la un test pentru depistarea COVID-19 și persoanele care s-au vindecat de COVID-19 în ultimele șase luni prezintă un risc redus de infectare a altor persoane cu SARS-CoV-2. Libera circulație a persoanelor care, potrivit unor dovezi științifice solide, nu reprezintă un risc semnificativ pentru sănătatea publică, de exemplu pentru că sunt imune și nu pot transmite SARS-CoV-2, nu ar trebui să fie restricționată, întrucât astfel de restricții nu ar fi necesare pentru realizarea obiectivului de protecție a sănătății publice. În cazul în care situația epidemiologică o permite, libera circulație a unor astfel de persoane nu ar trebui să fie supusă unor restricții suplimentare legate de pandemia COVID-19, precum testarea în contextul călătoriilor pentru depistarea infecției cu SARS-CoV-2 sau carantina ori autoizolarea în contextul călătoriilor, cu excepția cazului în care, pe baza celor mai recente dovezi științifice disponibile și în concordanță cu principiul precauției, astfel de restricții suplimentare sunt necesare și proporționale pentru protecția sănătății publice și sunt nediscriminatorii.”*

33. Organizația Mondială a Sănătății și alte instituții globale, în temeiul rezultatelor și a recomandărilor oamenilor de știință, desfășoară o campanie în scopul unei vaccinări cât mai largi a populației, vaccinul fiind considerat singurul instrument adecvat pentru stoparea pandemiei și pentru a limita / atenua efectele negative pe plan social și economic. Inițiativa legislativă se încadrează în acest demers internațional.

34. Pe plan național, sunt relevante rapoartele și analizele privind infectarea cu virusul Covid-19, respectiv efectele acestei pandemii realizate și publicate de Institutul Național de Sănătate Publică din România, din care reiese în mod clar și neechivoc faptul că persoanele trecute prin boală și cele vaccinate sunt într-o situație diferită, în comparație cu persoanele nevaccinate și netrecute prin boală².

35. Din analiza datelor mai sus prezentate, Colegiul director constată că cei care sunt posesorii certificatului digital Covid-19, pentru că au fost vaccinați sau pentru că au trecut

¹ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>

² <http://www.cnscbt.ro/index.php/analiza-cazuri-confirmate-covid19>

prin boală, nu sunt într-o situație similară cu acele persoane care nu îndeplinesc aceste condiții. Astfel, persoanele fizice care sunt protejate ca urmare a vaccinării sau a trecerii prin boală sunt expuse unui grad mult mai redus unei viitoare infectări, probabilitatea de transmitere a bolii este mai mică, și în caz de infectare, există o probabilitate mare ca boala să se manifeste asimptomatic sau să nu prezinte o formă medie sau gravă, care să necesite spitalizare sau îngrijire ATI (se vede în acest sens, statisticile INSP).

36. Tototadă, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art. 2 alin. 3 din O.G. nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că „*Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare*”.

Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o **diferențiere** (dezavantajare)
- ce rezultă dintr-o **practică aparent neutră**
- care **atinge un drept**
- **fără o justificare obiectivă**

37. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.

Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *“trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate.

38. Colegiul director constată că refuzul accesului în incinta Grădinii Botaniice „Anastasiu Fătu” ca urmare a lipsei dovezii de vaccinare nu constituie o faptă de discriminare, motivat de faptul că la acel moment, măsura a fost una justificată.

39. Fapta de discriminare indirectă este determinată de existența unei practici aparent neutre care cauzează diferențierea. Colegiul director este de opinie că justificarea obiectivă constă în faptul că școlile erau închise și nu era necesar să se încheie un contract pe termen limitat, astfel nu se poate reține existența unei practici aparent neutre, din care să fi rezultat o diferențiere.

40. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

În cazul de față se reține faptul că nu se încalcă un drept prin faptul că nu s-a prelungit contractul adițional deoarece nu este un drept absolut prelungirea contractului.

Diferențierea în situația **discriminării indirecte**, poate fi **justificată obiectiv**. Justificarea obiectivă include existența unui **scop legitim**, atins prin **metode adecvate și necesare**.

41. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, CEDO a enunțat următoarele principii:

- Convenția nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalități faptice, justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză.
- Prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă, art.14 din Convenție nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalități faptice, în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză, poate fi discriminatorie acea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod specific acel grup, o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică.
- Justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit, în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă.

42. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat, dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

43. Având în vedere justificările reținute mai sus, Colegiul director este de opinie că justificările reclamatului sunt obiective, având un scop legitim, (acela de a reduce riscurile răspândirii virusului și respectarea dispozițiilor legale privitoare la măsurile pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de SARs-COVID-19) raportat la prevederile art. 2 alin. 3 din O.G.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2, întrucât cerința este justificată obiectiv conform art. 2, alin. 3 din O.G. nr. 137/2000, republicată;

2. Câte o copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RADU-COSMIN SĂVULESCU – Membru

Data redactării: 19.07.2023

Redactat și motivat de C.J. și C.C.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.